Vlaams Parlement

1256 (2016-2017) – Nr. 2
ingediend op 29 januari 2018 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Manuela Van Werde

over de nota van de Vlaamse Regering

ingediend door minister-president Geert Bourgeois

Evaluatierapport Onroerenderfgoeddecreet

verzendcode: BUI

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: Rik Daems.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire, Manuela Van Werde;

Sabine de Bethune, Vera Jans, Ward Kennes, Johan Verstreken;

Rik Daems, Herman De Croo;

Tine Soens, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

Plaatsvervangers:

Cathy Coudyser, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Elke Sleurs, Sabine Vermeulen;

Karin Brouwers, Griet Coppé, Joris Poschet, Valerie Taeldeman;

Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;

Renaat Landuyt, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;

Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

1256 (2016-2017) – Nr. 1: Nota van de Vlaamse Regering

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting door Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed 4
2. Bespreking 7
   2.1. Vragen en opmerkingen van de leden 7
   2.2. Antwoorden van minister-president Geert Bourgeois 8
   2.3. Bijkomende vragen, opmerkingen en antwoorden 9
Gebruikte afkortingen 11

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed besprak op 16 januari 2018 de nota van de Vlaamse Regering, ingediend door minister-president Geert Bourgeois, over het evaluatierapport met betrekking tot het Onroerenderfgoeddecreet.

1. Inleidende uiteenzetting door Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Minister-president *Geert Bourgeois* legt uit dat de voorliggende nota het resultaat is van de in 2017 doorgevoerde evaluatie van de onroerenderfgoedregelgeving. De conceptnota gaat in grote lijnen in op de aanpassingen die aan die regelgeving worden voorgesteld en op de initiatieven die het agentschap bijkomend onderneemt om tegemoet te komen aan zijn begeleidende, sensibiliserende en kaderstellende rol. De nieuwe maatregelen hebben tot doel de procedures te vereenvoudigen en te versnellen, en de kosten voor de burger te verkleinen.

De minister-president gaat vervolgens nader in op de belangrijkste wijzigingen, beginnend met enkele algemene zaken. De beveiligde zending wordt beperkt tot die gevallen waar het noodzakelijk is dat de datum van kennisgeving onbetwistbaar vaststaat. Dat is zo bij de processen waar het risico op betwisting hoog is, zoals bij de beschermingsprocedure of daar waar de datum van kennisgeving bepaalde termijnen doet lopen of rechtsgevolgen doet ingaan. De formulering van termijnen wordt afgestemd door consequent te kiezen voor een aanduiding in kalenderdagen, volgens het adagium 'dies a quo non sed dies ad quem'. De termijn begint te lopen de dag na tot en met de laatste dag.

Bij de definities wordt de definitie van 'cultuurgoederen' toegevoegd in het decreet. Die definitie stond tot nu toe in het uitvoeringsbesluit. Wat de instanties en actoren betreft, wordt de onroerenderfgoedregelgeving fusievriendelijk en flexibeler gemaakt in functie van het in- en uitstappen van gemeenten bij intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten.

Een belangrijke wijziging hier is het invoeren van twee types erkende archeologen, naargelang het gaat om archeologisch (voor)onderzoek zonder ingreep in de bodem (erkenning type 2) of archeologisch (voor)onderzoek met ingreep in de bodem (erkenning type 1). In het eerste geval dienen ze op het ogenblik van de erkenningsaanvraag enkel te beschikken over een diploma als archeoloog en de Code van Goede Praktijk voor Archeologie en Metaaldetectie te onderschrijven. In het tweede geval moeten ze aan de huidige erkenningsvoorwaarden voldoen door voldoende aanwezigheid op het veld en worden de opvolgingsvoorwaarden soepeler. Aanvullend verwijst de minister-president hier naar zijn antwoorden op diverse vragen om uitleg over deze materie.

Voor archeologen erkenning type 1 en archeologen erkenning type 2 geldt dat de erkenning kan worden geschorst en ingetrokken. De gronden zijn te vinden in het Onroerenderfgoedbesluit. Het invoeren van een gedifferentieerde erkenning heeft mede als gevolg dat de van rechtswege erkenning als natuurlijk persoon voor (inter)gemeentelijke archeologen overbodig wordt. De erkenning van rechtswege voor universiteiten die diploma's in de archeologie uitreiken, blijft behouden en wordt uitgebreid naar archeologisch onderzoek bij vergunningsplichtige ingrepen in de bodem aan of in beschermde archeologische sites.

Bij de inventarissen is de belangrijkste wijziging dat voor het verwijderen uit een vastgestelde inventaris van een onroerend goed dat volledig gesloopt of verdwenen is, geen openbaar onderzoek moet worden georganiseerd.

Archeologie

In het hoofdstuk Archeologie blijven de principes zoals opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet overeind. De verschillende bepalingen in de regelgeving met betrekking tot 'ingreep in de bodem', 'oppervlakte van de ingreep in de bodem' en 'te onderzoeken zone' worden gescreend op basis van duidelijkheid en indien nodig duidelijker omschreven. Met een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem zal in de toekomst meteen na het verkrijgen van de toelating kunnen worden gestart, waar dat nu pas vijftien dagen na ontvangst van de melding is. De bekrachtiging van archeologienota's door het agentschap wordt vervangen door een meldingsplicht, waarbij het agentschap of de erkende onroerenderfgoedgemeente nagaat of de archeologienota overeenkomstig de Code van Goede Praktijk voor Archeologie en Metaaldetectie is. Is dit het geval, dan neemt het agentschap of de erkende onroerenderfgoedgemeente akte van de melding. Als het voorgestelde programma van maatregelen in de gemelde (archeologie)nota geen adequate omgang met het archeologisch erfgoed garandeert of geen nuttige kenniswinst oplevert, dan wordt geen akte genomen van de melding en mag aan de melding geen verder gevolg gegeven worden. De oppervlaktecriteria buiten archeologische zones voor de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning, omgevingsvergunning of verkavelingsvergunning worden verhoogd van 3000 m² naar 5000 m².

Er worden ook een aantal bijkomende flankerende maatregelen ingeschreven. Zo wordt het aantal vrijstellingen van archeologisch vooronderzoek uitgebreid. Dat is het geval indien de aanvraag betrekking heeft op werkzaamheden aan bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden buiten een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones en buiten een voorlopig of definitief beschermde archeologische site, waarbij de oppervlakte van de ingreep in de bodem buiten het gabarit van de bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden minder dan 100 m² beslaat. Vrijstelling wordt ook verleend indien de aanvraag betrekking heeft op werkzaamheden aan bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden buiten een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones, buiten een voorlopig of definitief beschermde archeologische site, waarbij de oppervlakte van de ingreep in de bodem buiten het gabarit van de bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden minder dan 1000 m² beslaat, wanneer de lijninfrastructuur waarvoor de omgevingsvergunning wordt aangevraagd meer dan 1000 meter bedraagt.

Vrijstelling wordt ook verleend wanneer de handelingen louter betrekking hebben op verbouwingswerken of vernieuwbouw, zonder bijkomende ingreep in de bodem; indien de handelingen louter betrekking hebben op de regularisatie van vergunningsplichtige projecten, overeenkomstig artikel 81 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, en alle ingrepen in de bodem al zijn uitgevoerd; en indien de stedenbouwkundige aanvraag kadert in verbeterd bodembeheer en uitsluitend betrekking heeft op een reliëfwijziging in agrarisch gebied, niet gelegen in een archeologische zone zoals opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones of een voorlopig of definitief beschermde archeologische site, als gevolg van een afgraving van teelaarde tot 40 centimeter en de latere toevoeging met dezelfde teelaarde. Vrijstelling van de verplichting tot opmaak van een archeologienota wordt ook verleend aan de aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, indien het gemeentebestuur van een erkende onroerenderfgoedgemeente een gemotiveerde vrijstelling heeft verleend aan de initiatiefnemer.

Er komt een premie voor verplicht uit te voeren archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem. De berekening van de premie voor buitensporige

opgravingskosten wordt verhoogd van 40 tot 80 percent. Voor het bepalen of al dan niet een archeologienota moet worden toegevoegd aan de vergunningsaanvraag wordt er geen onderscheid gemaakt tussen privé en openbaar.

Beschermingen en erfgoedlandschappen

In het hoofdstuk over beschermingen wordt een snelle procedure ingeschreven voor het wijzigen van een beschermingsbesluit tot definitieve bescherming in geval van de verplaatsing van een beschermd goed. In de toekomst zal ook het advies van de houder van de zakelijke rechten bijkomend ingewonnen worden, voorafgaand aan de voorlopige bescherming.

Onroerenderfgoedrichtplannen

De onroerenderfgoedrichtplannen zullen in de toekomst goedgekeurd kunnen worden door de minister, bevoegd voor Onroerend Erfgoed. Nu gebeurt dat door de Vlaamse Regering.

Beheer

Inzake het beheer van het onroerend erfgoed en de premiepercentages worden een aantal bijsturingen aangekondigd. De premiepercentages worden vereenvoudigd waarbij de lat voor iedereen gelijk wordt gelegd. Het basispercentage bedraagt 40 percent, een verhoogde premie van 60 percent wordt toegekend voor open erfgoed, beschermde religieuze gebouwen bestemd voor de eredienst, maalvaardige molens, ZEN-erfgoed, onderwijsgebouwen en beschermde goederen met een publieksfunctie in eigendom van lokale besturen. Een bijkomende premie van 10 percent kan worden toegekend wanneer er geïnvesteerd wordt in regelmatig onderhoud en dagelijks beheer, en wanneer dit aangetoond kan worden, door bijvoorbeeld het voorleggen van een onderhoudsplan, facturen of een rapport van de monumentenwacht.

Premies

De nieuwe premie voor verplicht uit te voeren archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem werd al vermeld. Daarnaast wordt de premie voor buitensporige opgravingskosten verhoogd van 40 naar 80 percent.

Om de planlasten te verminderen, zal een goedgekeurd beheersplan enkel nog verplicht zijn bij premieaanvragen voor werelderfgoed, beschermde stads- en dorpsgezichten, landschappen en archeologische sites, en meerjarige subsidieovereenkomsten.

De mogelijkheid tot het verkrijgen van een onderzoekspremie voor de opmaak van een beheersplan wordt geschrapt. De richtlijn van 10 maart 2017 over de betoelaagbaarheid van beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten voor bouwkundig erfgoed met erfgoedpremie of onderzoekspremie wordt toegevoegd aan de wetgeving.

Tot slot zal bij de voorafnames omwille van de hoogdringendheid worden opgenomen dat de werken binnen het jaar na de toekenning moeten worden aangevat. Indien dat niet gebeurt, zal het dossier opnieuw op de wachtlijst worden geplaatst.

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Manuela Van Werde heeft in het advies van de SARO gelezen dat de jaarlijkse evaluatie van het archeologiegedeelte wordt gewaardeerd. Zij sluit zich daarbij aan. Er is blijkbaar feedback geweest van dertien instanties en organisaties. Waarom werd een belangrijke speler als Herita echter niet gehoord? En waarom gebeurde de evaluatie niet door een extern bureau? Verder apprecieert haar fractie de invoering van een definitie voor cultuurgoederen, evenals de verduidelijking van de definitie van bodemingrepen. Ook de invoering van de archeoloog type 2 is een goede zaak. Onduidelijk is wel welke winst er geboekt kan worden door de bekrachtiging van de archeologienota te vervangen door een melding, aangezien die nota nog steeds geweigerd kan worden door het agentschap. De verruiming van de oppervlaktecriteria van 3000 naar 5000 m² lijkt bovendien geen goede zaak, aangezien veel sites zelfs kleiner zijn dan de huidige 3000 m².

Het lid sluit zich aan bij het voorstel van de SARO om de verschillende inventarissen in de toekomst te integreren. Daarmee zou ook worden verholpen aan de huidige overlappingen en de ongelijkheid inzake vaststellingspraktijk en rechtsgevolgen. Ter aanvulling suggereert zij ook de graven van lokaal historisch belang te inventariseren. Nu zitten die soms als klein religieus erfgoed in de inventaris van bouwkundig erfgoed.

De grote lijnen van de premievorming zitten voor haar fractie goed. De extra premie van 10 percent wanneer er een beheerplan is, zet aan tot structureel onderhoud en langetermijndenken. In dat licht blijft ze wel voorstander van een premie voor de opstelling van een beheerplan, omdat dit ook het langetermijn-denken benadrukt. Positief zijn ook de hogere premies voor de ZEN-gebouwen. Zou het echter niet beter zijn om de bedragen in het decreet te verankeren?

Tine Soens merkt op dat de vzw Gorduna in een brief heeft gewezen op de problemen die de verlaging van de maximale premie van 80 tot 60 percent kan opleveren voor dossiers die nu nog op de wachtlijst staan. Uitstel of zelfs afstel kan het gevolg zijn. Volgens Herita ontbreekt er in Vlaanderen een strategische en robuuste visie op erfgoed, en werken de voortdurende aanvullingen en wijzigingen van de regelgeving de ontwikkeling van een visie op lange termijn tegen. Verder vindt haar fractie net als VONA en VLAC het optrekken van de oppervlaktecriteria geen goed idee. Op die manier dreigt heel wat waardevol erfgoed en ook heel wat kennis verloren te gaan. Het lid hoopt dat de kritische opmerkingen van belangrijke stakeholders alsnog worden meegenomen bij de uiteindelijke aanpassing van het decreet.

Voor *Sabine de Bethune* is de aanpassing van de premiebedragen de belangrijkste wijziging. Zij begrijpt dat de regering de tering naar de nering wil zetten en waardeert dat men grip wil krijgen op de wachtlijst. Ook van de hervorming van schenkings-, verkoop- en erfrechten wordt een positieve impact verwacht. Toch valt te vrezen dat de genoemde verlaging niet zonder gevolg blijft. De vraag is hoe er blijvend meer middelen kunnen worden vrijgemaakt voor het onderhoud en de renovatie van beschermde gebouwen.

Het lid betreurt het ongelijke verloop van de geplande hoorzittingen. De hoorzitting over archeologie op 7 november 2017 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2017-18, nr. 1) was van zeer hoge kwaliteit, maar haar fractie wilde in het bijzonder ook praktijkmensen horen uit de sector van de monumentenzorg. Daarvoor werden ook concrete voorstellen gedaan, maar tot een tweede hoorzitting is het niet meer gekomen. In de plaats daarvan is er uiteindelijk deze bespreking met de

minister-president gekomen. Ze neemt zich voor een aantal mensen van de sector alsnog uit te nodigen op haar fractie. Er werd vanuit de sector bijvoorbeeld gewezen op de grijze zone tussen onderhoud en renovatie, waarbij het eerste sneller wordt vergoed dan het tweede. Het komt voor de initiatiefnemers blijkbaar aan op de juiste kwalificatie. Daarnaast blijkt het interessant te zijn voor promotoren om bijkomend een interessant historisch fragment aan te kopen, omdat men sneller een premie ontvangt voor een onderdeel van een groter geheel of complex. Dergelijke grijze zones blijven on-uitgeklaard. Haar fractie hecht er dan ook veel belang aan dat het premiereglement in het decreet wordt opgenomen.

Wat archeologie betreft, verwijst ze naar het verslag over de hoorzitting. Zij hoopt dat de minister-president nuances in de teksten aanbrengt op basis van de inzichten die daar geformuleerd zijn. Het doel moet zijn om een draagvlak voor archeologie te creëren.

De trend om meer bevoegdheden en verantwoordelijkheid te geven aan lokale besturen is interessant op voorwaarde dat men daarmee heel Vlaanderen probeert te dekken. Hoewel de IOED's daar zeker een bijdrage toe leveren, zijn daarmee nog niet alle gemeenten onroerenderfgoedgemeente geworden. Zij pleit dan ook voor stimulansen om minstens met IOED's heel Vlaanderen te bestrijken. Witte vlekken op de kaart moeten worden vermeden.

Bart Caron verzoekt de minister-president om voor de indiening van het ontwerp van decreet nog eens goed na te denken over een aantal aspecten waarover alle fracties een bekommernis delen, met name de oppervlaktenormen, de lijninfrastructuur, de bekrachtiging van de archeologienota's, de inzet van het beheersplan en de rol van gemeenten en de IOED's. Om een draagvlak te krijgen, moet er ook worden geluisterd naar de spelers in de sector en dat kost geen euro.

2.2. Antwoorden van minister-president Geert Bourgeois

Minister-president *Geert Bourgeois* repliceert dat Herita wel degelijk de gelegenheid heeft gekregen om opmerkingen te formuleren, en dat is ook gebeurd. De melding in de plaats van bekrachtiging is in lijn met de regelgeving inzake ruimtelijke ordening. Bij de melding is er alleen een goedkeuring op hoofdlijnen en dat laat toe sneller te werken. Hij is zich ervan bewust dat er over de oppervlaktecriteria uiteenlopende meningen zijn bij de leden. Dat is ook het geval bij de sectoren: de archeologiesector verzet zich inderdaad, maar anderen pleiten even krachtig voor het omgekeerde. Wat voorligt, is het resultaat van de afweging van de diverse standpunten. Als er echter eensgezindheid zou ontstaan om terug te komen op de verruiming, zal hij dat zeker in overweging nemen.

De integratie tot één inventaris lijkt moeilijk, omdat er aan de verschillende bestaande inventarissen verschillende rechtsgevolgen zijn verbonden. Het lokaal historisch belang wil hij lokaal houden. Het huis waar bijvoorbeeld ooit een schrijver is geboren of gewoond heeft, is niet louter om die reden bescherming waard. Het kan echter zijn, zoals bij het Herman Teirlinckhuis, dat het tegelijk om een pand gaat dat bescherming verdient. Bij lokaal historisch belang is het de taak van de gemeente om het op te nemen in de inventaris. Hij stelt wel vast dat maar weinig gemeenten die oefening maken, hoewel er overal om lokale autonomie wordt gevraagd. Dat geldt evengoed voor grafzerken. Zijn voorstel daarvoor is om de bestaande regelgeving voor begraafplaatsen, een bevoegdheid van Vlaams minister Liesbeth Homans, te behouden.

De bedragen en de percentages decretaal verankeren, is een steeds terugkerende vraag van dit parlement. Het gaat daar echter om een taak van de uitvoeren-

de macht. Dat het basispercentage in het decreet wordt opgenomen, is al heel sterk. Alle bedragen opnemen in decreten bemoeilijkt de opdracht echter, zeker in tijden waarin besparingen nodig zijn.

Volgens nogal wat mensen zijn de premies te laag. Zowel de Inspectie van Financiën als het Rekenhof merken echter telkens weer op dat als hoge premies worden vooropgesteld, binnen een redelijke termijn moet kunnen worden waargemaakt wat in het vooruitzicht wordt gesteld. Er zijn nu al ontzettend lange wachtlijsten. Zelfs met wat voorligt, zullen niet alle problemen worden opgelost. De minister-president verzekert dat hij elke kans grijpt om het budget te verhogen, ook al beseft hij terdege dat ook in de andere beleidsdomeinen steevast om een groter budget wordt gevraagd. Hij wijst er in dit verband op dat hij ervoor gezorgd heeft dat sinds de hervorming van de registratierechten een tarief van amper 1 percent geldt voor wie een monument als gezinswoning aankoopt en zich verbindt tot een renovatie binnen vijf jaar. Hij hoopt dat dit er samen met de leningen en de fiscale bepalingen toe leidt dat sneller kan worden gewerkt.

In verband met de vraag naar een robuuste visie, wijst hij erop dat het hier om een wijziging van het decreet gaat, waarin niet de hele visie wordt herhaald. De robuuste visie zit in het Onroerenderfgoeddecreet zelf. Of er al dan niet verdere hoorzittingen moeten komen, is een zaak van het parlement. Het agentschap percipieert geen grijze zone tussen de standaard- en de bijzondere procedure. Het onderscheid is vrij duidelijk. Een opname van een erfgoedfragment in een groter project heeft geen effect op de snelheid van de vergunning. Het omvattende project, voor zover het om een niet beschermd gebouw gaat, hangt niet eens van Erfgoed af. Dat agentschap wordt alleen om advies gevraagd over het beschermde deel.

Het is de taak van het agentschap om in heel Vlaanderen op te treden. Tegelijk stimuleert het beleid de lokale besturen om zich te verenigen in IOED's, wat meer dan een derde van de Vlaamse gemeenten ook al deed, naast de negentien die op zich al erkend zijn als onroerenderfgoedgemeente. De beslissing blijft echter behoren tot de lokale autonomie. De minister-president stelt een grote vooruitgang vast op dat vlak en is dan ook niet bang voor witte vlekken. Op dergelijke plaatsen blijft trouwens de algemene erfgoedregeling van toepassing en neemt het agentschap Onroerend Erfgoed de beslissingen.

2.3. Bijkomende vragen, opmerkingen en antwoorden

Manuela Van Werde stelt vast dat de ambitie van de minister-president groot is maar zijn budget minder groot, wat uiteraard geen gemakkelijke zaak is. Zij erkent wel dat men hogere premies niet alleen mag aankondigen maar ook moet kunnen waarmaken. Het lid waardeert hoe dan ook de snelle evaluatie en de bereidheid om te luisteren.

Jan Peumans herinnert eraan dat het eerste ontwerp van decreet dat ooit in het Vlaams Parlement werd ingediend, archeologie een professionele plaats gaf in het beleid. Ook bij gemeentebesturen is er niet bijster veel enthousiasme voor archeologie en monumentenzorg. Hij pleit er dan ook voor het draagvlak te vergroten voor de monumentenzorg en daarvoor meer geld uit te trekken.

De spreker noemt het voorts merkwaardig dat de in de voorliggende nota voorgestelde wijzigingen al vervat zijn in een voorontwerp van decreet, dat al aan de Vlaamse Regering werd voorgelegd. In hoeverre zal de regering dan nog ingaan op voorstellen van het parlement? Behalve met de projectontwikkelaars en de landbouwers moet ook rekening gehouden worden met wat de archeologen, die zich in de hoorzitting erg constructief opstelden, naar voren brachten.

Hoe zal het debat verder worden gevoerd? Tot slot is het van belang dat financiële engagementen geplaatst worden tegenover de samenwerkingsovereenkomst met Herita, en vraagt hij nogmaals om bijkomende inspanningen ter vergroting van het draagvlak voor archeologie. De burger heeft daar wel degelijk interesse voor.

Herman De Croo peilt in verband met de opmerking over het voorontwerp van decreet naar de dialoog tussen de gemotiveerde leden in het Vlaams Parlement en hun evenknieën in de regering.

Minister-president *Geert Bourgeois* verwijst voor zijn antwoord over het monumentenbeheer door Herita naar het verslag over de vraag om uitleg daarover van Manuela Van Werde (*Vragen om uitleg* Vl.Parl. 2017-18, nr. 671) eerder vandaag. Hij deelt de nuance van de parlementsvoorzitter over het lokale enthousiasme maar hij ziet wel degelijk – weliswaar (te) trage – vooruitgang. Vaak gaat het om onterechte vooringenomenheid, die wel verdwijnt na de vaststelling dat er wel degelijk allerlei mogelijkheden zijn. Aan de versteviging van het draagvlak werkt hij al heel lang en dat is trouwens ook een van de taken van Herita.

De werking van Herita is een tijd geleden geëvalueerd en iedereen weet wat er fout gelopen is. Hoewel de Open Monumentendagen telkens een half miljoen mensen op de been brengen, slaagt men er onvoldoende in een breed draagvlak te creëren. Natuurpunt is daar veel sterker mee bezig op zijn domein. Hij verzekert dat ook dat onderdeel van het takenpakket van Herita zal worden gemonitord. Aan het Forum voor Archeologie heeft hij te kennen gegeven dat het desgewenst eveneens subsidies kan aanvragen om het draagvlak te vergroten. Hij wijst ook op de succesvolle archeologische musea binnen het culturele domein. In de Westhoek bracht crowdfunding na de ontdekking van lichamen van Duitse gesneuvelden op korte tijd veel geld binnen. Er is ook steeds meer positieve berichtgeving over archeologische vondsten, maar hij erkent tegelijk dat er nog veel terrein te winnen is. Daar wordt heel sterk aan gewerkt.

Zoals al gezegd, maken niet alle leden van de meerderheid in het parlement dezelfde opmerkingen. De minister-president verzekert dat hij de opmerkingen en zorgen aan zijn collega's zal voorleggen. Dat neemt echter niet weg dat de regering in consensus beslist. Dat het voorontwerp van decreet al door de regering is goedgekeurd, komt doordat de commissie zelf de bespreking van de conceptnota, die al in juli 2017 werd bezorgd, bij herhaling heeft verdaagd. Als de meerderheid het eens raakt om tot aanpassingen over te gaan, kan het voorontwerp, dat thans aan adviesverlening onderworpen wordt, echter nog altijd gewijzigd worden. Hij onderstreept daarbij nogmaals dat het gaat om een bevoegdheid die in de regering bij consensus uitgeoefend wordt, zoals wordt opgelegd door de bijzondere wet van 8 augustus 1982 tot hervorming der instellingen.

Rik DAEMS,
voorzitter

Manuela VAN WERDE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

IOED	intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst
SARO	Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed
VLAC	Vlaams Archeologencollectief
VONA	Vlaamse Ondernemers in Archeologie
vzw	vereniging zonder winstoogmerk
ZEN	Zonder Economisch Nut